

Organizace spojených národů hospodaří dva roky s více než 5 miliardami USD (cca. 100 miliard Kč). Celkové platby příspěvků ČR ve prospěch OSN v roce 2011 představovaly 460 mil. Kč, v roce 2015 je jejich výše odhadována na cca 750 mil. Kč. Celkové mandatorní platby příspěvků do celého systému organizací OSN činily v roce 2011 cca 620 mil. Kč a v roce 2015 stoupnou na téměř 900 mil. Kč. Přispíváme i dobrovolně. Do celé struktury OSN včetně mírových misí a přidružených agencí a organizací jsme v roce 2011 odvedli kolem 800 miliónů Kč. Navzdory výši finančních prostředků svěřených této organizaci není její rozpočet příliš transparentní.

Společně se stážistou Tomášem Frömmelem jsme oslovili vybrané členské země OSN a některé další instituce s otázkou, zda jsou spokojeni s transparentností rozpočtu Spojených národů. Naprostá většina oslovených odpověděla, že z pohledu veřejnosti rozpočet transparentní není. Kompletní rozpočtová dokumentace je sice k dohledání na webových stránkách OSN, ale vzhledem k rozsahu a nevhodné formě zveřejnění je práce s ní značně obtížná a časově náročná. Většina oslovených také vyslovila podporu vyšší transparentnosti OSN.

Vytvořili jsme proto několik doporučení k úpravě webových stránek organizace tak, aby se staly přehlednějšími a OSN jako celek transparentnější a důvěryhodnější. Navrhujeme mimo jiné vytvoření nové, přehlednější úvodní stránky či zjednodušení vyhledávání přijatých dokumentů. V otázce rozpočtové dokumentace navrhujeme vytvořit a zveřejnit stručný přehled příjmů a výdajů organizace společně s odkazy na dokumenty, kde ve kterých lze nalézt podrobnější členění příjmů a výdajů. Tyto návrhy jsme zaslali přímo do OSN. Doufáme, že naše návrhy budou realizovány a transparentnost OSN se zvýší.

Doporučení k úpravě webových stránek OSN

Současná podoba webových stránek OSN obsahuje všechny informace o činnosti organizace i všechny přijaté dokumenty, bohužel však v podobě nepřehledné a uživatelsky nepřívětivé. Z tohoto důvodu je orientace na těchto stránkách či vyhledávání jakýchkoli informací a dokumentů dosti obtížné a časově náročné.

Přehledně zpracované a uživatelsky přívětivé webové stránky by mohly pomoci zvýšit transparentnost činnosti OSN a tím i důvěru v samotnou organizaci.

Níže v textu navrhuji několik změn webových stránek OSN.

Co se týče nákladů na změnu webu, lze je minimalizovat. Všechny navrhované změny lze realizovat zaměstnanci Sekretariátu OSN. Hlavní roli by v tomto procesu měl sehrát odbor Public Relations ve spolupráci s dalšími sekcemi, které pomáhají tvořit obsah webu. I pro popularizaci webu OSN je ke zvážení jimi připravené návrhy změn webových stránek konzultovat s odbornou či širokou veřejností (např. neziskové organizace a univerzity).

Webové stránky jsme přepracovali i na půdě naší Poslanecké sněmovny. Před tím, než se IT oddělení pustilo do realizace změn, vytvořilo vedení sněmovny redakční radu, která navrhla konkrétní opatření a rozhodla o prioritách a struktuře informací na webu.

Konkrétní návrhy, kterými se může inspirovat případná redakční rada:

Vytvoření přehlednější podoby úvodní stránky.

Úvodní stránka (po zvolení jazykové verze) je velice nepřehledná, především kvůli velkému množství nepříliš důležitých odkazů (kupř. na jednotlivé orgány OSN či odkazy na některá projednávaná témata v horní liště). Tyto odkazy by šlo skrýt pod rozevírací nabídku umístěnou namísto současných tematických odkazů do horní lišty, přičemž konkrétní odkazy by se zobrazily po najetí myši na příslušný odkaz. Navrhuji vytvořit tyto odkazy:

- **About United Nations**

Pod tuto část by se skryly odkazy na webové stránky jednotlivých orgánů, které jsou v současné podobě umístěny uprostřed úvodní stránky. Konkrétně jde o tyto odkazy: General Assembly, Security Council, Economic & Social Council, Trusteeship Council, International Court of Justice a Secretariat.

- **Thematic Issues**

Zde lze umístit odkazy na celou řadu témat, kupř. témata v současné době uvedená na hlavní liště (tj. Peace and Security, Development, Human Rights, Humanitarian Affairs a International Law).

- **Current Issues**

Pod tento oddíl by spadaly odkazy na aktuálně probíraná témata, dnes umístěná v sekci In Focus přímo na hlavní stránce, případně i aktuality ze sekce In the News.

- **Documents**

V současné podobě webových stránek nepříliš viditelný odkaz na přijaté dokumenty navrhuji umístit přímo na hlavní lištu. Zároveň navrhuji zlepšit systém vyhledávání přijatých dokumentů (*viz dále*)

.

- **Members**

Do této části by spadaly odkazy na webové stránky velvyslanectví jednotlivých členských zemí při OSN, což v současné podobě stránek zcela chybí. Vzhledem k velkému počtu členů by bylo vhodné odkazy roztřídit do několika skupin, např. podle regionu.

Prostor uvolněný přesunutím většiny odkazů z hlavní stránky pod rozevírací nabídku na horní lištu je možné vyplnit např. aktuálními zprávami o dění v OSN (které budou zároveň umístěny pod odkazem Current Issues) a odkazy na stránky OSN na sociálních sítích (Facebook, Google+, apod.).

Zlepšení funkce vyhledávání informací.

Odkaz na vyhledávání informací na stránkách OSN je málo výrazný, a proto špatně viditelný, bylo by vhodné jej označit výrazněji (minimálně na úvodní stránce). Vzhledem k obsáhlosti stránek je vyhledávání jednoduchým vyhledávačem prakticky nemožné, což lze řešit použitím rozšířeného vyhledávání (např. podle klíčových slov, data či formátu dokumentu). Odkaz na rozšířené vyhledávání na stránkách zcela chybí, objevuje se až společně s výsledky jednoduchého vyhledávání (navíc je špatně viditelný). Bylo by vhodné jej označit výrazněji a umístit jej i na úvodní stránku.

Zlepšení funkce vyhledávání v dokumentech.

Vyhledávání přijatých dokumentů je také značně obtížné. Po otevření odkazu Documents na hlavní stránce následuje nepříliš přehledná stránka s řadou odkazů na stránky jednotlivých orgánů. Vyhledávání dokumentů podle orgánu, ve kterém byly přijaty, je značně nekomfortní, jelikož řadou témat se zabývá zároveň více orgánů a člověk neznalý prostřední OSN často neví, pod jakým orgánem hledat. Na hlavní stránku s dokumenty by proto bylo vhodné umístit rozšířené vyhledávání v dokumentech podle klíčových slov, data přijetí dokumentu či podle orgánu.

Zveřejňování dokumentů ve formátu otevřených dat.

Dokumenty přijaté během zasedání všech orgánů OSN doporučuji zveřejňovat ve formátu otevřených dat. Tento formát přispívá k větší transparentnosti veřejné správy, větší odpovědnosti institucí, zamezení korupce a úspoře finančních prostředků a umožňuje zkvalitnění informačního servisu občanům. Náklady na zavedení otevřených dat ve veřejném sektoru jsou oproti jejich přínosům minimální.

Zveřejnění stručného přehledu o vnitřním chodu a o rozpočtu OSN.

Transparentnost činnosti OSN by nepochybně posílilo zveřejnění informací o vnitřním chodu organizace, tj. informací jako počet zaměstnanců, provozní náklady, apod. Stejněmu cíli by napomohlo i zveřejnění rozpočtu OSN. Ačkoli tyto informace jsou k nalezení i na dnešních webových stránkách OSN, jsou umístěny v řadě dokumentů přijatých v různých orgánech, práce s těmito dokumenty je proto značně obtížná.

Navrhuji proto na stránku s vyhledáváním v dokumentech umístit stručné přehledy o vnitřním chodu a financování OSN. V prvním případě by šlo o zveřejnění počtu zaměstnanců v jednotlivých sídlech OSN (rozděleno do skupin podle pracovního zařazení, kupř. „vedoucí odboru“, „technicko-hospodářský personál“, apod.). Ve druhém případě pak o zveřejnění stručného přehledu o financování činnosti OSN (příspěvky jednotlivých členských států do rozpočtu OSN) a o výdajích OSN rozdělených do základních skupin (např. výdaje na vnitřní chod OSN, výdaje na vojenské operace, apod.), společně s odkazy na dokumenty, ve kterých lze nalézt podrobnější členění rozpočtu.

Tímto způsobem navrhuji zveřejňovat jak přijaté plány rozpočtů, tak závěrečné účty.

Zveřejnění odkazů na stránky Informačních center OSN.

V řadě členských zemí OSN fungují informační centra OSN, která informují o činnosti organizace a navazují partnerské vztahy s institucemi státu, nevládními organizacemi, školami, médii i soukromým sektorem. Každé informační centrum má své vlastní webové stránky v jazyce příslušné země, odkazy na tyto stránky ale na webu OSN nejsou. Navrhuji tedy umístit odkazy na webové stránky jednotlivých informačních center např. do sekce Members na úvodní stránce.

Zároveň doporučuji zlepšit propagaci činnosti OSN ze strany informačních center, kupř. vytvořením veřejných profilů OSN na Facebooku ve více jazykových verzích, které by byly spravovány právě informačními centry.

Zaměstnanci OSN blíže k občanům.

Navrhujeme, aby se na webu OSN zveřejnilo více přímých e-mailových kontaktů na zaměstnance OSN. Takové opatření umožní mnohem rychlejší získání informace o práci OSN.

[Joomla SEO powered by JoomSEF](#)